

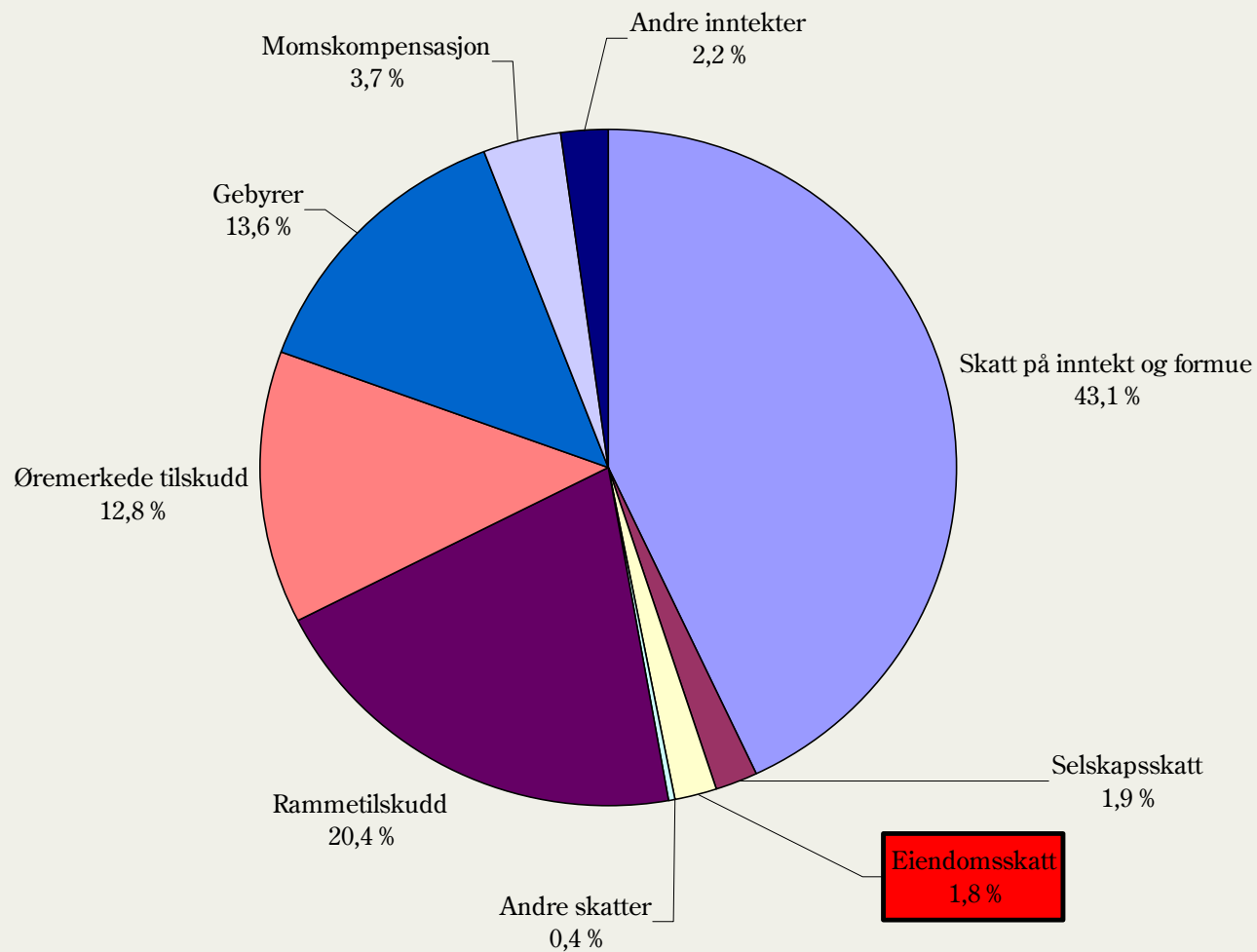
FINANSDEPARTEMENTET

Eiendomsskatt

*Betydning for kommuneøkonomien og
andre aktuelle temaer*

*Geir Axelsen
Statssekretær
Finansdepartementet*

Andel av kommunale inntekter 2008

Eiendomsskattens betydning – kort historikk

- Opprettelse av landsdekkende skattematrikkel 1665
- Eiendomsskatten utgjorde 50 pst. av herredskommunens samlede inntekter i 1880
- 1900: 15 pst. av inntektene
- 1958-1959: 1,5 – 4 pst. av inntektene
- 2008: 1,8 pst. av inntektene i gjennomsnitt

Inntektsutjevningssystemet

- Jevner ut forskjeller i skatteinntekter
- Kompenserer kommunene for ufrivillige kostnadsulemper ved framstilling av nasjonale velferdstjenester
- Bakgrunn: mål om et mest mulig likeverdig tjenestetilbud uavhengig av bosted

Eiendomsskatt og inntektssystemet

- Inntekter fra eiendomsskatt medtas ikke i grunnlaget ved fordeling av inntektsutjevnerende tilskudd
- Eiendomsskatteinntektene har derfor ingen direkte betydning for størrelsen på den enkelte kommunes rammetilskudd
- Eiendomsskatt bør fortsatt holdes utenfor inntektsutjevningssystemet

Eiendomsskatt i ulike kommuner

- Samlede inntekter fra eiendomsskatten 5,1 mrd. kroner
- Utgjør fra 0 til 30 pst. av brutto driftsinntekter
- Store forskjeller mellom ulike kommuner
- Kraftkommunene skiller seg ut med stor andel av inntektene fra eiendomsskatten

Geografisk fordeling, eiendomsskatt som del av brutto driftsinntekter

A. Finansielle nøkkeltall og adm., styring og fellesutgifter - nivå 2 (K) etter region, statistikkvariabel og tid

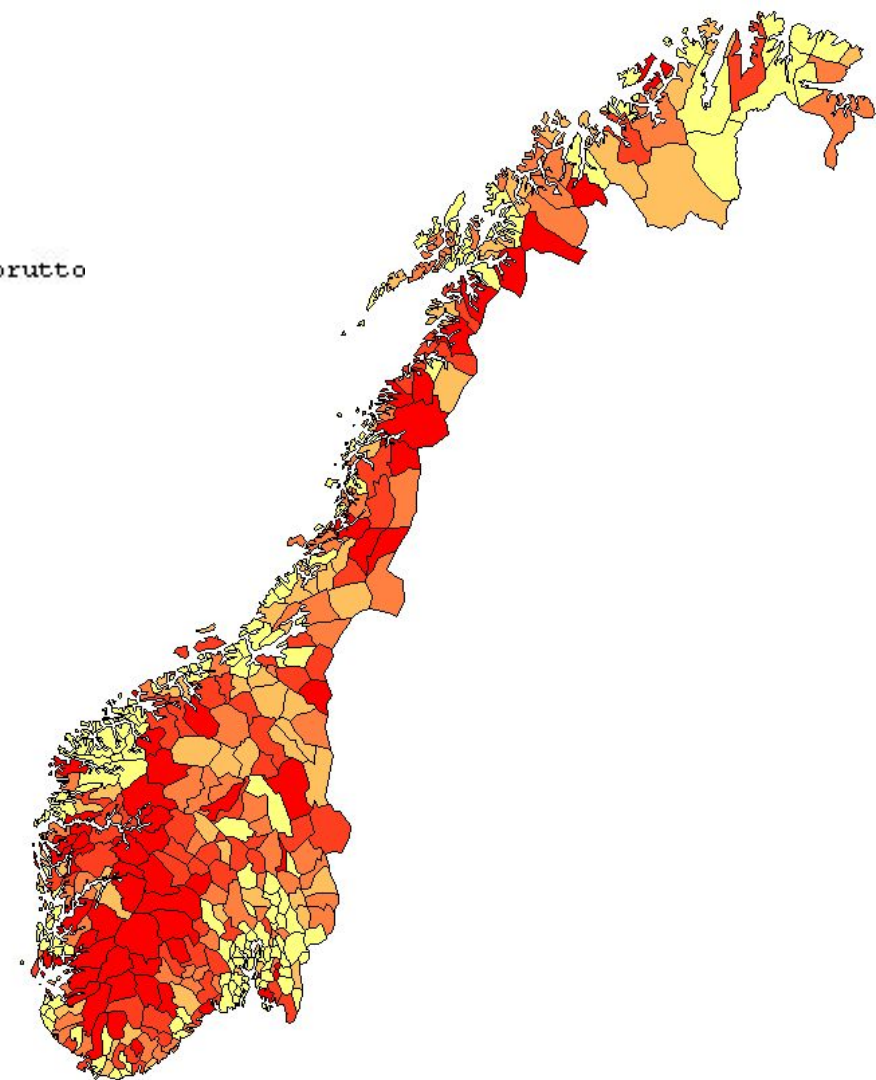
tid: 2006

statistikkvariabel: Eiendomsskatt i prosent av brutto

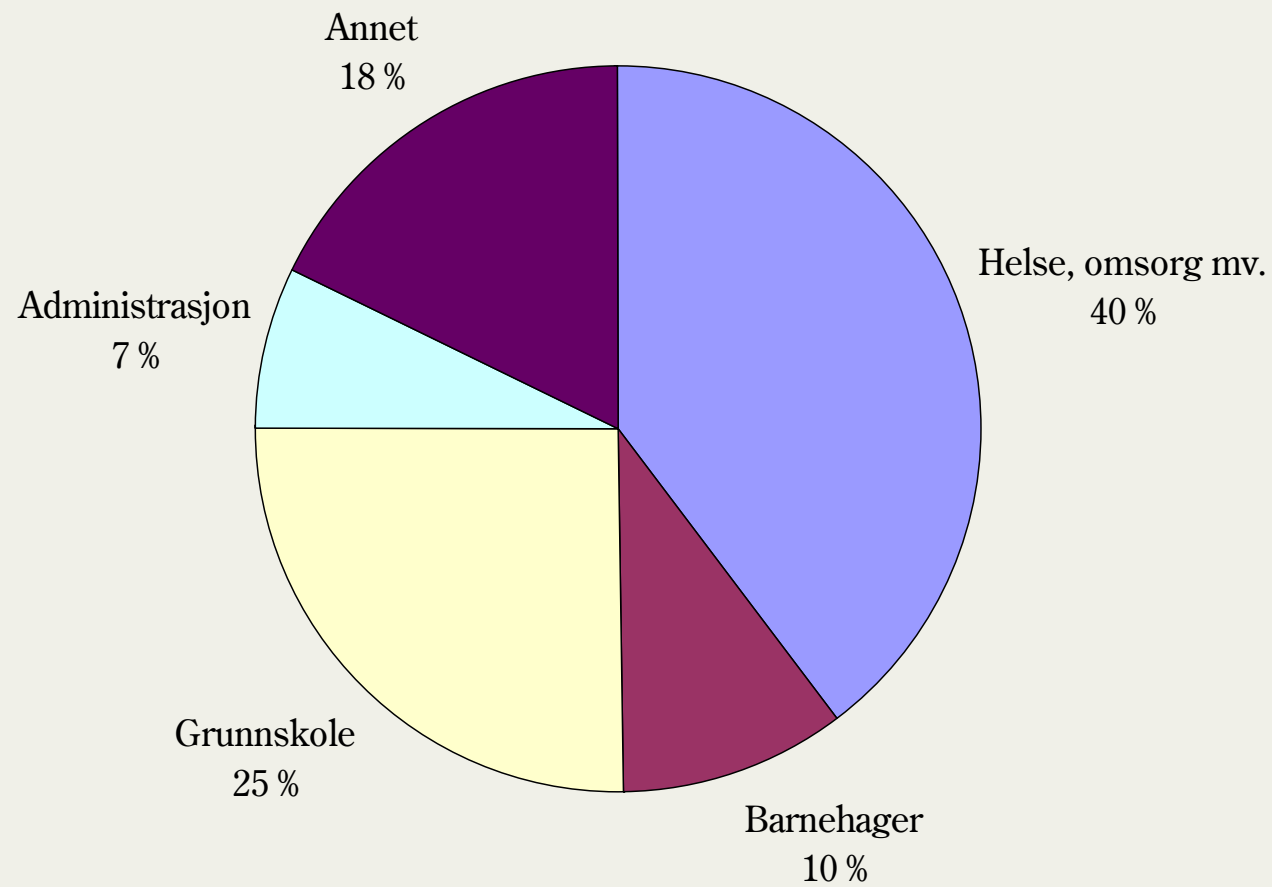
	0 -	0	(170)
	0,2 -	1,2	(69)
	1,3 -	2,5	(69)
	2,6 -	4,7	(66)
	4,9 -	36,9	(64)

Datakilde: Statistisk sentralbyrå

Kartdata : Statens kartverk

Ressursbruk i kommunene

Press mot eiendomsskatten

- Regjeringen har utvidet virkeområdet for eiendomsskatten (fjernet obligatorisk avgrensning til bymessig strøk)
- Lite populær skatt
- Forslag om avvikling av "hytteskatten" i dok. nr. 8:77 (2006-2007)
- Regjeringen vil beholde eiendomsskatten
- Kommunene må selv vurdere om de skal ha eiendomsskatt

Eiendomsskattens egenskaper

- Eiendomsskatten skaper tettest mulig sammenheng mellom skatteinntekter og tjenesteproduksjon i kommunen
- Robust – ikke mulig å foreta tilpasninger
- Generelt godt samsvar mellom boligstandard og inntekt/formue
- Objektskatt: skattlegger et ikke flyttbart objekt
  - Har blitt kritisert for å være usosial
  - Fordelingsvirkningene er i all hovedsak gode

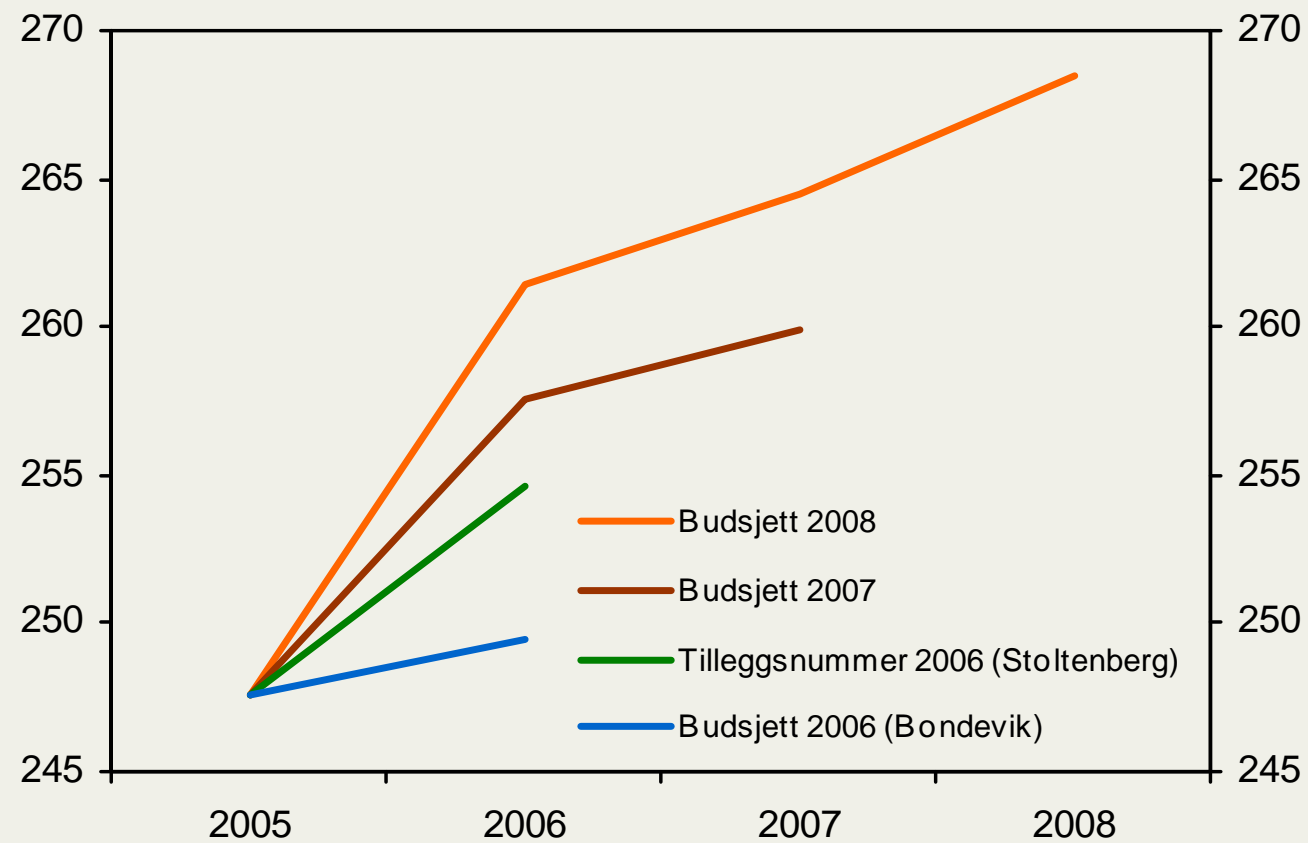
Stort ubenyttet potensial

- Eiendomsskatten er den eneste skatten kommunene selv kan fastsette
- 2/3 av kommunene benytter muligheten til å skrive ut eiendomsskatt
  - 20 pst. har eiendomsskatt i hele kommunen
  - 50 pst. har eiendomsskatt kun på verker og bruk
  - 30 pst. har eiendomsskatt i byvise områder og på verker og bruk
- Eiendomsskatten representerer fortsatt et betydelig inntekspotensial for mange kommuner

Høy kommunal inntektsvekst i 2008

Kommunesektorens samlede inntekter

Mrd. 2008-kroner

Eiendomsskatt som kommunal frihetsgrad

- Eiendomsskatt er en egnet skatteform for å ivareta hensynet til lokal beskatningsmulighet.
- Kommunestyret bestemmer
  - om det skal skrives ut eiendomsskatt
  - hvilke eiendommer som skal omfattes
  - skattesats, bunnfradrag, fritak mv.
- Kommunal taksering ev. med bruk av en såkalt reduksjonsfaktor er et element i denne valgfriheten.
- Eiendomsskatten gir kommunene ansvar for å forvalte sitt eget skattegrunnlag

Arealet i kystsonen

- Tilgang på areal og infrastruktur er vesentlige innsatsfaktorer for næringsvirksomhet i kystsonen
- Kystsonen er av stor betydning for miljøet, rekreasjon og friluftsliv
- Det er en viktig oppgave å avveie ulike interesser gjennom arealplanlegging og legge til rette for utvikling av infrastruktur
- *Bør sjøareal fortsatt stilles gratis til disposisjon for ulik næringsvirksomhet i kystnære områder?*

Betaling for bruk av areal i kystsonen?

- Regjeringen legger prinsipielt til grunn at kommunene bør få adgang til å innkreve betaling for bruk av areal i kystsonen
- Utfordring: kan det avgrenses et hensiktsmessig beregningsgrunnlag?
- En slik betaling må sees i sammenheng andre offentlige skatter og gebyrer
- Vurdering av mulige endringer og avklaringer i eiendomsskattelova skjer parallelt

Prosess

- Utredningsarbeidet gjennomføres av en interdepartemental arbeidsgruppe på politisk nivå
- Høring uten konkrete forslag hadde frist 20. desember 2007
- Utredningsarbeidet har en tidsramme med sikte på at spørsmålene kan avklares i statsbudsjettet for 2009

Finnmarkseiendommen og eiendomsskatt

- Finnmarkseiendommen har status som særskilt grunneier
- Særlige forvaltningsforpliktelser etter finnmarksloven gjør eierposisjonen til Finnmarkseiendommen meget spesiell
- Forslag om obligatorisk fritak for eiendomsskatt for ikke utbygde deler av Finnmarkseiendommen (jf. Ot.prp. nr. 31 (2007-2008) er til behandling i Stortinget
  - Tomtegrunn vil fortsatt kunne være eiendomsskattepliktig.
  - Naturlig tomt rundt hus, hytter, bygg og anlegg være omfattet av eiendomsskatteplikten
  - Bygninger og anlegg på Finnmarkseiendommens grunn vil kunne omfattes av eiendomsskatteplikten.
- Finanskomiteén har frist til 8. april med å komme med sin innstilling

Konsekvenser av eventuell lovendring

- Kommunene i Finnmark vil ikke få anledning til å skrive ut eiendomsskatt på størstedelen av grunnen i fylket
- Tapet må imidlertid anses begrenset ut fra det verdsetningsnivå som i tilfelle hadde blitt aktuelt
- En kommune i Finnmark som ønsker å skrive ut eiendomsskatt i hele kommunen, må trekke en grense mot fritatte deler av Finnmarkseiendommens grunn

Takk for oppmerksomheten!